

Бурят УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 137 (9276)

ИЮНИН

10

ПЯТНИЦА

1960 он

Сэн 20 мүнгэн

ХАМТЫН ХҮСЭНЭЙ ХАБА ЕХЭ

«Хамтын хүсэний хаба ехэ» гэж орон бүхэнэй ажалша хүнүүд үни сагнаа хойшо мэдээт, хэлсэдэг байһан, хүсэ шадалаа хамтагдажа шэнэ айдлал тогтоохын түлөө тэмцээр ерэнэн түүхэтэй. Шэн оригто совет арал Коммунистическэ партиингаа ударидала доро хамтын ажал ба тэмцэлэй замаар дашан, коммунизмын түгэс илалта туйлаха рьёл өөдэ гаража ябана.

Арадай ажахын, соёл культурын халбари бүхэн хүн түлэгэнэй түүхэдэ хэзээдэншье элдөөгүй хурдан түргэнөөр үүжэнэ. Тэрэ тоодо социалистическэ хүдөө ажахынай дэрһөө үдэртэ бүри баян, үри хүсэтэй, болбосон болохо байдаг.

Коммунизмын илалта улам ирготуулаха үргэн ехэ программа хараалһан КПСС-эй XI съездын тогтоол соо хүдөө ажахыгаа саашадан хүгөөхэ зорилго тухайда нигэрэ хэлэгдэнэ: «Хүдөө ажахын үлдэбэриэ улам үргэдхэ үүжжэ абахынгаа хажуугаар хүдөө ажахын зүйлнүүдые буйлуулха предприняти колхоз, совхоз болон эд хэрэглэгшэдэй кооперациын хүсөөр бариха, хүдөө тосхондо гэр байрын, султурно-ажаһуудалай барилга үргэн ехээр эмхидхэхэ, үүрин тосхонууды болбосон байхан болгохо шухала. Колхозуудтахи олзо доходой урхакатай хамта электростанци, гаргы зам, барилгын хэрэгсэл үтээхэ предпринтинууды, колхозууд хоорондын һайса хөшөөжоруулагдаһан консервнын ехэ заводууд, пекариннууд ба бусад предпринтинууды барихын тулада хэдэн колхозой зөөри нэгдэхэдэ хүдэлмэри үүри үргэнөөр ябуулха хэрэгтэй».

Партиингаа шийдхэбэри бэлдүүлэн, хүдөө тосхонуудаа цото городуудһаа дутуугүй өдө һайхан, үшөө баян болгохо үдэлмэри Совет ороной нютага бүхэндэ ябуулагдажа байна. Энэ талаар манай республика дотор мүн лэ горьтой буюмн хэгдэхэ эхилэ. Жэзээлэн хэлэбэл, Ториин аймагай колхозуудай хамтын хүсөөр, олонниэт ажалшадай оролдолгоор Тохой нютага гидрозлектростанци баригдаад, хэдэн жэлэй туршада үдэлжэ байдаг. Тэрэшэлэн Баргажанай аймагай Курумкан орой дэргэлдэ колхозууд хоорондын ГЭС баригдажа, электрын элшэ хүсэний утаһа шэжэм зүг бүхэн тээшэ татагдханай, үбэлдөө, зундаашье үргэлжэ ашаглагдан, олохон үүрин тосхондууда Ильичын саимпочканууд ялараа.

Мүн баһа Курумканай колхозууд хамжажа, Гааргын галуун аршаанай дэргэдэ хамтын байранууды түхээрэйн юм. Тэрэнь мүнөө колхозууд хоорондын санатори гэжэ алдаршаад, өөрынгөө аймагай, ондоо гэрхишье зоние түхээрэн жэлэй туршада ээлжээр амаруулжа байдаг газар болоо.

Мухаршэбэрэй аймагай долоон ажахы хахад миллион хүхэригэй хэмжээтэй хамтын

жаса байгуулан, хубита пай оруулжа, колхозууд хоорондын барилга хэжэ организаци эмхидхэ. Тэрэнь нүүдэл электростанци, модо хөрөөдхэ рама, ашаанай автомашинууд гэхэ мэтэ техникэ түхээрэлгэ-тэй, мэргэжэлтэд ба хүдэлмэришэдтэй болоод, барилга хэжэ эхилһэн байна. Нэгэ эхин, гурбан дунда хургуулин, интернат-хургуулин байшангууды, хоёр клуб, МТМ, хүүгэдэй сад, культурын байшан гэхэ мэтые бариха түсэбтэй. Иимэ организацинууд тэрэшлэн Ярууны, Сэлэнгын аймагуудта тогтоогдоо.

Гэхэ зуура эдэ бүгэдэмнай саашадаа хэгдэхэ ёһотой бүри ехэ хүдэлмэрин эхин болоно. Нарибшалан харабал, арга боломжоо хүсэд хэрэглэжэ шадаагүй дээрһэн ажал хэрэгтэмнай наад тойбо татадаг дутагдалнууд олохон бин байһаар. Хорин аймагай совхоз, колхозууд хэдэн зуугаад модоной газарһаа—Улан-Удэ хотоноо хирпинсэ зөөжэ, үлүү гарза хохидоло ородог байба. Энэ талаар Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз илангаа дашуурдаг байгаа гэжэ манай хүдөө бэшэгшэд мэдээсэнэ. Хирпинсэ сохио шабар шорой, шадбаритай хүн Хори, Хэжэнгэдэ олдоогүй гэхын аргагүй. Хэдэн колхоз, совхоз хамжажа хирпинсын завод барилд, химда сентэй материалар өөһэлднгөө хэрэглэл, ажалшадай эрилтые бүрин хангаха бэйлэй.

Кяхтын аймагай Хүдэрэ нютагай Лениней нэрэмжэтэ, «Родина» гэхэ мэтэ колхозууд сад сэрээрүүдхэ ургуулаха абанур үр жэмсээ буйлуулха, хадагалха газаргүйдэжэ бэрхшээлдэ ороод, зарим сортын жэмсэ тарихаа болиһон байна. Үр жэмсэ буйлуулха совхоз, колхозууд хоорондын предпринти эмхидхэ һаа эдэ хоолой зүйлнүүдые элбэгжүүлхэ хэрэгтэ туһа дүхэм болохо байһаниин элитэ.

«Намһаа саагуур, наранһаа наагуур» гэдэг хуушан сагай хог үлэгдэл болохо ёһо гурим баримталаад һуунгүй, олонниэтын, обществын аша туһала зоруулжа хамаг арга боломжоо хэрэглэхэ эрилтэ парти, правительствомнай табина.

Иимэ хэмжээ-ябуулга али болохоор дэмжэгдэхэ, үргэ-нөөр дэлгэрүүлэгдэхэ зэргэтэй.

Совхоз, колхозуудай хүтэл-бэрилэгшэд! Орон доторхи түрүү ажахынуудай жэшээгээр өөһэлднгөө арга боломжо, нютагайнгаа материал хүсэд бүрин, үр эхэтэйгээр ашагла-һын тула, ганса нэгээрээ бэ-лүүлжэ бирагдахаар бэшэ гү, али хэдэн олоороо, бүхы айма-гаараа хэрэглэхээр барилга хэжэ, шухала болоһон ондоо-шье ажал хүдэлмэри хамжан бүтээхэ асуудалда анхаралаа хандуулыт. Хүсэтэ техникэ, барилгын индустриальна ме-тод хэрэглэхэ, бэрхэ мэргэ-жэлтэд, шадмар хүдэлмэри-шэды элсүүлхэ бүри ехэ арга боломжотой болохот, химда сентэй продукци аба-халта.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГАЙ ТЕЛЬМАНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ КОЛХОЗОЙ ХОНИШОДОЙ ҮҮСХЭЛЫЕ БҮГЭДӨӨРЭН ДЭМЖЭЭ!

Нооһо хайшалалгаяа 15 хоногой шуршада дүүргэжэ, элбэг ехэ нооһо гүрэндэ тушааха июнь харынгаа уялга заабол дүүргэхын түлөө шармайн оролдохо гээшэ манай дайшалхы зорилго мүн

Хонин бүриһөө 300—500 грамм нооһон дутуу абтана

Тэсгэнэй Мухаршэбэртэ бороотой энэниие эзэн буса ябадал гэжэ сэгнэхэ эндэ ерэхэдэ нооһо илгадаг мэргэжэлтэй хүниин гэртэе ябашанхай, орондон энэнтэ ямаршье бэлдхэлгүй хүн хүдэлжэ байгаа. Тус агрегатта нооһо хайшаллаг 15 хүнэй олонхинь ямаршье дүршэлгүй зон байха юм. Нёдондо энэ колхоздо нооһо хайшалха хоёр агрегат хүдэлөө һэн. Тэдэнзыйн нэгэн мүнөө жэлдэ хүдэлнэгүй. Колхоз 16 хайшатай оройлоол нэгэ агрегадаар хэдэн мянган хонидэ хэээ хайшалжа дүүргэхэ юм. Эндэ бүхыдөө 7 мянга гаран хонин хайшаллагдаха аад, мүнөө үдэртөө оройлоол 200—300 хониний нооһон хайшаллагдана. Хэрбээ энэ зангаараа хүдэлбэл, бүхы хонидойгоо нооһо һара соошье хайшалжа дүүргэхгүй. Колхозой центрһээ аяар 20-ёод модоной газарта ябажа нооһо хайшалдаг зон үглөөгүйр 11 часта гараад, үдэн 4—5 часта гэртэе бусашана.

Хонидой нооһые богони болзорто һайн шанартайгаар хайшалаад, гүрэндэ худалдаха тушаа Сэлэнгын аймагай Тельманей нэрэмжэтэ колхозой хид хайшалгай үүсхэл гаргаа. Энэниие Мухаршэбэрэй колхоз, совхозууды үргэнөөр дэмжэ-жэ, нооһо хайшалалгы эмхитэйгээр үнгэргэхэ ёһотой.

Н. Александров, Т. Гармаев.

Нёдондойхиноо ехэ нооһо абахань

Байгша ондо Ранжуровой нэрэмжэтэ колхозой хонидой нёдондойхиноо орхоодо хонин бүриһөө 600 грамаар ехэ нооһо хайшалжа, хамта 210 гаран центнер эрхим шанартай нооһо гүрэндөө худалдахын тула ехээн оролдолго гаргана.

Эндэхид хонидойгоо нооһо хоролтогүйгөөр, эрхим шанартайгаар абахын тула бүри хабар байханаа хойшо энэнтэ һайса бэлдэ юм. Отарануудта нооһо хайшалха тусхай түхээрэлгэ, дээрэ хушалгатай сарай, хуһамаг хорёо олоор баригда. Мүнөө Хуторск, Сагаан Шулуута гэжэ газарнуудта байрладаг отарануудта хамта 200 гаран хонин хайшаллагдаад байна. Ингээд июль, август нарада гүрэндэ тушаагдаха эрье хонид түрүүшын ээлжэндэ хайшалагдана. Хонин бүриһөө дунда ээргээр 3—3,2 килограмм нарич, нарибтар нооһон абтана.

Колхозойгоо бүхы 10 мянга гаран хонин бүрэгые богони болзорто, һайн шанартайгаар хайшалжа дүүргэхэнэ.

С. Павлов.

Кяхтын аймаг.

Колхоздоо эрхимлээд...

Баргажан мурэнэй эрье зубшажа, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гүүртэ, отаранууд олон оршодог. Баян юм тус колхоз хони малаар, мүн баһа тэдэниие һайнаар харууналха үдхэдэг эрхим түрүү хүнүүд-шье олон байха.

Тэдэнэр хонин бүрэгөө түргэн олошоруулжа, олзо доход ехээр оруулхын түлөө хүсэ шадалаа эршэдэн ажалладаг юм.

Гааргын эрхим хонидой нэгэн ахалагша хониншон Чинмит Батуева болоно. Энэ нүхэр хонин ажалда үнинэй үдэлжэ, нилээд дүй дүршэлтэй, шадбаритай болонхой.

Галзуута нуга гэжэ газарта

Долоон жэлэй хоёрдохон жэлэй түсэб болзортоонь урид дүүргэхэ дайшалхы зорилгонууды бөөлүүлэн, Ярууны аймагай Исингын совхозой малпад гүрэндэ 1500 центнер мяха худалдаа түсэбэ дахин хаража үзээд, 2810 центнер-һээ бага бэшэ мяха худалдааар шийдэ. Мүнөө совхоздо 254 эбэрэ мад, 911 хонид шахан таргалуулагдажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭДЭ: (зүүн гарһаа) тус совхозой паркомой секретарь нүхэр Д. Дымчиков совхозойгоо түрүү тугалшад нүхэд Д. Жамсаранова, Ч. Содномов гэгээдтэй республинын эрхим тугалшадай нэмээл бэшгэ тухай хөөрлөдөжэ байна.

Н. ДАМБАЕВАЙ фото.

Иинскэ шангууд баруулагдаба

Юниин 8-да Москвагай Кремль Свердловско зал соо болоһон рай суглаанда уран зохёолшод, реалистнууд, искусствын ажалулагшад, нислэл хотын нитын зургаануудай түлөөлэгшэд ороо ерээ. Тэндэ уран зохёолой, реалистика болон публицистика, искусствын хүгжэлтэд элитэ амжалта туйлаһан хүнүүдтэ иинскэ шангууд баруулагдаа.

Суглаа хүтэлһэн Н. С. Тихонов шанда хүртэһэнтэйнь даша-дуулан лауреадууды амарша-саашадаа шэнэ шэнэ амжалта дахыень хүсөө.

Лауреадуудай үмэнзһөө Турсун Мирзо, Л. Ф. Ильичев, С. Ф. Шарчук, С. Е. Медвский, Д. Ф. Трах, Г. В. Свиридов гэгшэд эхэ шан олгоһонийн түлөө Коммунистическэ партида, Советскэ действительства баясхалан хүргэбэ.

ИСС-эй ЦК-гэй Президиумэй үүн. СССР-эй Культурын митр Е. А. Фурцева баярай суг-дээрэ үгэ хэлээ.

Зүблөөн дээрэ городийшы, хүдөөгэйшы барилга тухай хэлсэгдэнэ

Городуудай барилгын асуудалаар зарлагданан Бүхэсоюзна зүблөөн үргэлжэлһөөр.

Союзуудай байшангай Колонно зал соо хэдэн мянгад барилгад, архитекторнүүд, проект табилгын мэргэжэлтэд сугларжа, барилгын хүдэлмэриэ индустрии онһон аргаар хэдэг болохо, гэр байрын болон культурно-ажаһуудалай барилгын шанар һайжаруулха асуудал-нууды зүбшэн хэлсэ. Барилгын-монтажна комбинатууд индустрии шэнэ онһон аргаар ехэ гэрнууды түргэнөөр бодхоолог организаци-нууд байһанаа харуулаа гэжэ тэд-нэр тэмдэглээ.

Городууды болбосон түхэлтэй болгохо, ногооруулха тухай ехэ хөөр-рөлдөөн болоо. Олонхи городуудта гэр байра барилга яһала түргэнөөр ябуулагдаг байбашье, квартал-нууды болбосон түхэлтэй болго-хо, ногооруулха, мүн уһаар, электр-ын элшэ гэрэлээр хангаха асуудал-

да анхарал табигданагүй гэжэ тэд-нэр хэлээ.

СССР-эй арадай ажахын туйла-танууды харуулан выставкын Культурын Ордон соо хүдөөгэй барилгашадай зүблөөн болоо. Нүү-рин тосхонууды эмхи гуримтай болгохо, түргэнөөр бариха саг ту-лаа; тинхэдэ иматгал ганса-нэгэн колхоз, совхозой түб бусанууды олон гэрээр шэмэглэхэ бэшэ, бүхы районой ажахын саашанхи хубилат-танууды хараадаа абажа түсэблэ-хэ, барилга хэжэ хэрэгтэй гэжэ тэд-нэр хэлсэ. Колхозууд хоорондын барилгын эмхи зургаанууд хүдөө нютагуудта элдэб барилга хэхэдэ ехэ тааруу эмхи зургаан байба гэлсэ. Колхозууд хоорондын барилгын эмхи зургаанууды улам олошоруулха, тэдэниие механизм хэрэгсэлээр, барилгын материалаар саг үргэлжэ хангажа байха тушаа асуудал шангаар табигдаа.

(ТАСС).

СОВЕДУУДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ

„Саархан дээрэхи ябуулганууд“

ССС-эй XXI съездын шийдхэбэ-
рүдэ бэлүүлхэ хэрэгтэ нута-
Соведүүд ехэ үүргэ дүүргэхэ
ганинь мэдээжэ.

ПСС-эй XXI съездын шийдхэбэ-
рүдэ бэлүүлхэ хэрэгтэ нута-
Соведүүд ехэ үүргэ дүүргэхэ
ганинь мэдээжэ.

хан шийдхэбэрнүүдэйгээ дүүр-
гальтэ шалгангүй. Тинээ дээр-
нээ тэвнэ бэлүүлэгдэнгүй, саар-
хан дээрээ үлэшэнэ. Жэжээнь, Ху-
данай Соведэй сессн Худанай Лес-
промхозой ОРС-ын хүдэлмэри
зүбшэн хэлсэжэ, дутуу дучлануу-
дынь усадхаха хэмжээнуудыг за-
жа үгэһэн юм. Тээд ОРС-ын ажал-
да мүнөөшье болотор ямаршье ху-
билалта болоогүй, нөөхил хуушан
зангаараа хүдэлжэ байһаар. Эндэ-
хи зарим депутатууд сессидээ элб-
хитэйгээр хабалдаагүй, минч лэ
хуугаад ошодог болошонхой. Тин-
хэдэ саг үргэлжин комиссиууд
муугаар хүдэлнэ. Мүн хунгаштад
эрилтэнүүд гүйсэд хангаданагүй.
Эдэ бүгдэ ехэ дутагдалнуудай
ушар шалтагаан юу?

Залуушуулай марш

Хүгжэмий Б.ОЛЗОЕВОЙ, үгэнь Ц. ЖИМБИЕВЭЙ
Баяртайгаар, жабхалантайгаар

Musical score for the march "Залуушуулай марш". It includes a piano introduction and several staves of music with lyrics in Cyrillic.

Музыкальный фрагмент с названием "Залуушуулай фестиваль угтуулан" и "Дабталга". Включает ноты и текст песни.

Дархан солоёо дурдуулһаар

Төвгын совхозой 7-дохн отделе-
Хүдэлмэришэн Иван Андре-
Калёных нотагтаа суутай, үни-
түмэршэ дархан юм. Бүри бага
дэтайһаа хойшо хүдэр балтын
даамай эшые барижа эхил-
хүхэр Калёных 43 жэлэй тур-
да дархан нэрээ дурдуулһаар
ябана. Ушөө хорин таба наһан-
нааял эршэ хаба орожо ябаһан
гүхсэндөө энэ хүхэр ажалдаа
настай, шуран бэрхэ байһанаа
агайһаа хүн зондо харуулжа,
дуулаа бэлэй. Тэрэ гэнэһнээ
энэ уран дарханай дүйтэй
нар хэдэ шэнээн олон анзаһан,
вой, саялдан мэтэн ээр ээмсэ-
заһагдан гараа гэсэбэй!

—Гээд дарханай мэргэжэлдэ
хургажа байһан залуухан Петя
нүхрээжэ хяна сооһоо улаан сахариг
гаргаад, шангаар дабтажа ороно.
Нүхэр И. А. Калёных өөрынгөө
баян дүй дүршэлые залуу үетэндэ
дуратайгаар дамжуулан үгэдэг.
Иннокентий хүбүүниин эсэгынгээ
мэргэжэлые халан абанхай. Тэрэ-
нэй хургаһан Иван Мертинёв 27
жэлэй туршада таһалгараагүйгөөр
түмэршэ дарханаар хүдэлнэ.
Үни удаан, оролдосотой хайнаар
ажаллаһанайнгаа түлөө нүхэр
Калёных колхозой правлениин зүг-
һөн хэдэ дахин магтаалай шагнал-
да хүртэнхэй.
— Би 76-тай болооб. Үндэр наһа-
тай болоошье наа, минн жуужа ша-
дадаагүйб, — гэжэ Иван Андреевич
омогтойгөөр мэдүүлнэ.
— Иймэ хайхан үе сагта ажал-
лаха, ажалнуура гээшэ үнөөхөр лэ
жаргал байна даа. — Ажабайда-
лайнгаа улам бүри хайжаржа, эдэ
хоолой зүйлнүүдэй элбэгжэжэ бэй-
хынь харахандаа, саашадаа бүри
эхэ эршэтэйгээр ажаллаха дура зо-
риг хүрэнэ. Би 1960 онойнгоо уял-
галаа үлүүлэн дүүргэхээр зоригжон-
хойб, — гээд үнэинэй суута дархан
хөөрөөгөө дүүргэнэ.
Зүб даа! Омогорхонгүй яахаб.
Найман арбаяа гэшхэжэ ябаһан
хүндэтэ Иван Андреевич ходоолоо
хүнгэн саруун зандаа, халуун хя-
нын хажууда хүдэлһөөр лэ ябана
ха юм!

В. Базаров.

Удэеэ валбосон элэлтэй болгов

Хээрын сэсэг придаг болооһаа яахаб

Улан-Удын сэсэрлиг-хото болго-
нуудыг эмхи зургаанууд, пред-
тунууд, үргэн олонитэ эхэхан
шари ябуулжа байна. Омскийн
шадай жэшээгээр манайхин
ойнгоо үйлсэ, талмайгаар, за-
йгазаагуур, гэр байрын ха-
лар гоёон шэмэглэхэ модо,
үүдэ хуулгаха, хоохон газар-
нэ парк, сэсэрлигүүдэ бии
рохо, хэдэ миллион сэсэгүүдэ
ха ёһотой байгаа. Гансахан
эзодорожно райондо 38 мян-
модо, 330 мянган һөөг. миллион
н сэсэг хуулгагдаха юм. Энэ
амэри урагштайгаар ябуула-

хулалдажа абаха
гээшын хүшэр хүн-
дые сэсэгтэ дуратай
хүнүүд мэлхэ бай-
ха. Тэндэхид ургуула-
һан рессадманай городской парк,
сквер, газонуудта хуулгаханда арай-
хан хүрэдэг гэжэ ходоодо гомдодо.
Тээд горзеленхоз хээрэ ургадаг сэ-
сэгүүдэ асаржа тариха хэрэгтэ
анхаралаа хандуулдагүй гээшэ.
Улаа-ягаан үнгэтэй улаалзайнуу-
дые хэмнай хайхашангүй байхаб.
Улаалзайн городской эрхэ байдалда
хайнаар ургадагыг үсөөхэн хүн лэ
мэдэдэг.

Сэсэгтэ дуратай пенсионерка Аг-
рафена Прокопьевна Сумарокова
ой сооһоо хэдэн улаалзай малжа
асарада, газгаага хуулгагы гэжэ
наанда заабарн үгэһэн юм. Улаал-
зайнуудай сэсэглэхэдэ, хэдые бол-
гоомжотойгөөр малтаад, газгаага
хуулгаһан байгааб. Тэрэ гэнээр гур-
бац жэлэй туршала минни ямаршье
харууһалгагүйгөөр улаалзай-
нууд уржаа һуудаг. Зариманайн
эшэ бүдүүн болоо. сэсэрлигтэ урга-
даг лилинүүднээ юугээрээшье дута-
дагүй.

Энэ нэгэ жэшээ болон. Улаал-
зайһаа ондоо городской эрхэ байдал-
да ямаршьегүй ургадаг сэсэгүүд
орон бии ха юм. Горзеленхоз,
үрлэ жэмэй станци үнөөхил тари-
даг сэсэгүүдэ ургуулхынгаа ха-
жуугаар хээрын сэсэгүүдэ ургуула-
гада анхаралаа хандуулаа зэргэ-
тэй. Тингэбэл олснитын эрилтэ
хангадаг болохо һэн.

Н. Спицын,
сэсэг ургуулагша.

ФОТООЧЕРК

Нотын ута оһортой дэбтер
гартаа нанжууланхай бишы-
хан хүбүүд, басагадай городской
үйлсөөр ябахы хүн бүхэн
ажаллаһан байха. Тэдэнэр
«Прогресс» кинотеатрын дэр-
гэлдэхи хоёр дабхар модон гэр-
тэ ерэхэ ородог. Эндэ Улан-
Удын хүгжэмэй хургуули байр-
ладаг юм. Энэ гэр сооһоо хүг-
жэмэй элдэб инструментүүд
дэй аялга үглөөһнөө үдэшэ бол-
лотор таһалгараагүй дуудла-
жа байдаг.
1934 ондо искусствын техни-
кумэй үндэһэн дээрэ үхибүү-
дэй хүгжэмэй хургуули эм-
хидхэгдэһэн байгаа. Энэ нүр-

Улан-Удын үхибүүдэй хүгжэмэй хургуулин байгуулагдаһаар 25 жэл гүйсэбэ

ХҮГЖЭМЭЙ АЯЛГА ЗАМХАНАГҮЙ

Улан-Удын үхибүүдэй хүгжэмэй хургуулин байгуулагдаһаар 25 жэл гүйсэбэ

Бурядай хүгжэмэй культу-
рые хүгжөөхэ хэрэгтэ Вера
Дмитриевнагай үүргэнь тон
ехэ. Үхибүүдэй хүгжэмэй хур-
гуулин багшанарай хахадын
шахуу тэрэндэ хуража гара-
һан. Жэшээхэдэ, Евгения
Алексеевна Землянова — 25
жэлэй саана, тинхэдэ арбаад-
тай басаган Вера Дмитриевна-
һаа хүгжэмэй эхин хургуули-
тай танилсаа һэн. Харин мүн-
өө Евгений Алексеевна
БурАССР-эй культурын габь-
ята хүдэлмэрилгэшэ гэнэн
хүндэтэ нэрэ зэргэтэй, хүгжэ-
мэй училищид багшална.

Нэгэ класс сооһоо хүгжэмэй
инструментын абяан дуудла-
багүй. Харин тэндэ ороходо 3-
дахн классай хэдэн арбаад ну-
рагшад дэбтэртэ юумэ бэшэ-
жэ, сүлөөгүй хууба. Эдэниие
хүгжэмэй теориодо Валентина
Михайловна Красовская хур-
гажа байба. Тингээд багшан
нэгэ басаганһаа хэшээл хура-
на (хоёрдохн зураг). Тэрэн
гараа хүдэлгэжэ байгаад,
ямар нэгэн аялга дуулажа
үгэбэ.

Тээ саанахи класстань томо
гэгшын баян үргэлһэн Саша
Ребриң наадахынь (3-дахн
зураг) багша Вадим Инноке-
нтьевич Анисимов шалгажа
байба. «Энэ аялга ингээд наа-
дахаш, эндэ алдуу гарганаш»
гэжэ байжа хурагшаддаа баг-
шань заана. Саша баянай I-
дэхи класса хуралсана. Тэрэ
городой 22-дохн хургуулин
3-дахн класста хурадаг. «Яма-
раар хураһан?» гэжэ асууха-
ла: «Янала ойлгосотой хү-
челин классуудта 7 жэл, аль-
та, труба, трөмбон, кларнет,
флейтэ болон баянай клас-
суудта үхибүүд 5 жэлдэ хура-
ладаг. Эдэниие эрхим мэргэ-
жэлтэй 33 багша хүгжэмэй
эшэ үндэһэндэ хургана. Үхи-
бүүд хургуулаа дүүргээд, хүг-
жэмэй училищид эрдэмээ
саашань үргэлжэлүүлэхэ арга-
тай, — гэжэ Зинаида Богданов-
на хэлэбэ.

Эдэнэй хахадын хүгжэмэй училищид орожо, саашадаа хуралсанаһан.

Хургуулин хуралсал-хү-
мүүжүүлгын хүдэлмэридэ тү-
рэлхидэй комитет ехээр туйла-
на. Түрэлхид хургуулин гэр
заһабарилха, ариг сөбөр сахи-
ха хүдэлмэридэ үргөөр ха-
баалласана.

Республика доторной хэдэн
газарт үхибүүдэй хүгжэмэй
хургуулинууд нээгдэнхэй.
Эдэндэ Улан-Удын хүгжэмэй
хургуули методическа туһа-
ламжа саг үргэлжэ хүргэжэ
байдаг. Эндэхи багшанар ти-
шэ ошожо, элидхэл, лекци ун-
шдаг, консульташи үгэдэг
юм. Мүнөө хургуулин дэргэдэ
баянистнуудай 6 нарын курса
хүдэлнэ. Курсада колхозууд-
һаа ерһэн 20 хүн мүнөө хура-
ласана. Тэдэнэр хүдөөгэй
клубуудта баянистаар хүдэл-
хэ юм.

Улан-Удын үхибүүдэй хүг-
жэмэй хургуули залуу үгэ-
ниие хүгжэмдэ дуратайгаар
хүмүүжүүлхэ, үндэр мэргэ-
жэлтэй хүгжэмшэдые бэлдэ-
жэ, үндэһэн искусствояа хүг-
жөөхэ хэрэгтэ горьтойхон
юумэ хэжэ байһаниинь элигэ.
25 жэлэй алдарт ойтойн да-
шарамдуулан, хүгжэмэй хур-
гуулин хүдэлмэрилгээшэди
саашанхи ажалдан амжалта
хүсэе!
А. Бадаев.

Б. БАЗАРОВ

Хирээ шаазгай хоёр (БАСНИ)

— Ши, шаазгай, һабилзаад
Шиндям шэрһэн зангаараа —
Юушые олохогүй аад,
Юунэй түлөө ябанабши?
Минни олоһон
Мяхан һэзын дээхэнүүр
Манэл буулсан,
Мэхэр—мэхэр дэбхэрнэш — гэжэ,
Хирээ нэгэтэ
Шэрүүн зантай хууба ха.
— Тээд, яагааб?
Тээдэ байгыш хаба соогоо.
Хурим-шарууна
Хубхай яһан болгохоёо
Хоюулаа буудаг
Хубтай байгаа бэшэ гүбди?
Элбэг хоолһон
Элижэ ябаһан бэээрээ:
Урид саадад,
Ууртай хуухаш дэмы лэ! —
гэжэ,
Шаазагай шаханаад,
Шабаһа, һэбһэ шэншэлбэ.
Хэмгүй «инагууд»
Хээрэ нүхсөөд ябараа
Хээли ороһоор
Хэрэлдээд туршдаг садатараа.

Жэмэстэ ургамалнууд — һалбаран сэсэглэбэ. (Улан-Удын үрэ эмсэй станциин сад соо). А. МАНТАЕВАЙ фото.

